

Overijsselse Historische Bijdragen

Omslag: Studenten te Deventer circa 1850.

Overijsselse Historische Bijdragen

Verslagen en Mededelingen
van de
Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch Regt
en Geschiedenis

97e stuk, 1982

Uitgeverij Waanders, Zwolle 1982

Inhoud

In memoriam dr. C.N. Fehrmann <i>door dr. A.C.F. Koch</i>	5
Honderd oude schilden <i>door dr. G.M. de Meyer en drs. E.W.F. van den Elzen</i>	7
De AreMBERGERgracht en het Hoge Moer omstreeks 1600 <i>door Ir. D.M. van der Schrier</i>	17
De eerste predikanten van Zwartsluis Enkele aantekeningen* <i>door dr. G.J. van Kolmeschate</i>	29
Deventer en zijn gemiste universiteit Het Athenaeum in de sociaal-culturele geschiedenis van Overijssel <i>door Dr. Willem Frijhoff</i>	45
Verzet tegen markedelingen: behoudzucht of zelfbehoud? <i>door drs. H.B. Demoed</i>	81
De ontwikkeling van de huishouding te Borne in de tweede helft van de negentiende eeuw <i>door G.C. Remmers-Leunk</i>	95
Volkshuisvesting en volksgezondheid in Zwolle in de tweede helft van de 19de eeuw <i>door drs. Annet Schoot-Uiterkamp</i>	131
Archeologische kroniek van Overijssel over 1980/1981 <i>door drs. A.D. Verlinde</i>	167
Jaarverslag 1981	209
Uitgaven van de Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis	214

IN MEMORIAM DR. C.N. FEHRMANN

door Dr. A.C.F. Koch

Op het eind van 1979 trad dr. C.N. Fehrmann af als lid van het bestuur van 'Overijsselsch Regt'. De wintervergadering, waar het bestuur gereed stond met woorden van dank en waardering, moest dr. Fehrmann verzuimen. 'Toen reeds wellicht dreigde de motor zo nu en dan af te slaan', schreef hij acht maanden later, na zijn ontslag uit het ziekenhuis. Nog eens acht maanden later vertrouwde hij weer in toenemende

mate op zijn 'motor', totdat op 23 maart 1981 de dood de 71-jarige inhaalde, tussen twee lezingen in.

Dat beeld van de motor kan in ons geheugen gemakkelijk worden doorgetrokken naar de hele persoon van Fehrmann: zijn gedrongen gestalte, zijn levendige bewegingen verrieden samengebalde kracht. Deze energie, gecombineerd met gezellige mededeelzaamheid, maakten van hem een geliefd leraar, een gevierd spreker. Van zijn brede kennis heeft onze vereniging door lezingen en rondleidingen mogen genieten. De uitkomsten van zijn rusteloos historisch onderzoek - zich uitstrekkende over vele eeuwen en vele disciplines - publiceerde hij bij voorkeur in de (lees: zijn) Kamper Almanak, waarvan hij al sinds 1947 de ziel was. Toch heeft ook onze vereniging werk van hem mogen publiceren, in de eerste plaats de biografie van J.A. Uitenhage de Mist bij het 100-jarig jubileum in 1958. Reeds in 1953, bij zijn toetreden tot het bestuur, hield Fehrmann een lezing over het onderwerp waarop hij in 1967 zou promoveren: De Kamper klokgieters.

Jarenlang heeft ons medebestuur lid Fehrmann de zware taak op zich willen nemen om, naast zijn werk aan de Kamper Almanak, ook de redactie van ons huisorgaan te verzorgen, een taak te veel voor één man. Fehrmann is het geweest die de jaarbundel 'Verslagen en Mededelingen' van 1968 af zijn nieuwe, markante jasje - witte belettering op zwarte achtergrond - gaf. Grafisch heeft hij de toon gezet waarop zijn opvolgers met plezier tot op de dag van vandaag zijn blijven variëren. Op een schone dag in maart hebben wij afscheid van hem genomen.

dr. A.C.F. Koch